

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 101 10 - Αθήνα
TELEFAX : 210 5203872
Πληροφορίες: Φίλιππος Κωνσταντίνου
Τηλέφωνο : 2131516116
E-MAIL : ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 07.08.2018
Αριθ. Πρωτ.: 628

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Θέματα σχετικά με την κοινωνική ένταξη των Ρομά»
ΣΧΕΤ.: Η με αριθ.: 7507/10-7-2018 Ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η κοινωνική ένταξη των Ρομά και η εξασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης αποτελεί για την Κυβέρνηση και το Υπουργείο μας όχι απλά υποχρέωση, αλλά στρατηγική επιλογή. Έχουμε και την πολιτική βούληση και το σχέδιο να ξεπεράσουμε και να επιλύσουμε τα προβλήματα που μας κληροδότησαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις, οι οποίες απέτυχαν παταγωδώς να αντιμετωπίσουν την ακραία φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό που βιώνουν οι Ρομά, παγιώνοντας τους ουσιαστικά ως πολίτες «δεύτερης κατηγορίας».

Αναφορικά με το μέρος που άπτεται των συνθηκών διαβίωσης των πληθυσμών Ρομά της Χώρας σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εργασίας μέσω της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά και το Υπουργείο Υγείας στα πλαίσια του καθ' ύλην πεδίου συναρμοδιότητας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών της Χώρας

ανέπτυξαν την απαιτούμενη συνέργεια προκειμένου να αντιμετωπιστεί το θέμα των συνθηκών διαβίωσης στους οικισμούς Ρομά. Αποτέλεσμα της συνέργειας αυτής ήταν η σύνταξη, συμπλήρωση και γνωστοποίηση των Εκθέσεων Υγειονομικής αναγνώρισης των αρμόδιων Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγείας υπηρεσιών τους, που είχαν ως στόχο την υγειονομική καταγραφή των συνθηκών διαβίωσης στους οικισμούς Ρομά και στη πρόταση προσωρινών μέτρων για την βελτίωση τους.

Οι Εκθέσεις Υγειονομικής αναγνώρισης και Ελέγχου, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της Ειδικής Γραμματείας αποτελούν το εργαλείο εκείνο το οποίο θα επιτρέψει την στοχευμένη έκτακτη υγειονομική παρέμβαση στους οικισμούς Ρομά, προκειμένου σε αυτούς να διασφαλιστεί το ελάχιστο ενός αποδεκτού από άποψης δημόσιας υγείας επιπέδου διαβίωσης. Στις εκθέσεις αυτές αποτυπώνονται οι προτάσεις που απορρέουν για την συμμόρφωση και εναρμόνιση με τους ισχύοντες κανονισμούς της Δημόσιας Υγείας και αφορούν: α) στην αποτροπή βλαβών στην δημόσια υγεία λόγω χωροθέτησης του οικισμού, β) προτάσεις για την απορρύπανση του χώρου από προϊόντα καύσης, από στάσιμα νερά και λύματα με βάση το υφιστάμενο δίκτυο υποδομών, γ) καταπολέμησης τρωκτικών και αρθρόποδων υγειονομικής σημασίας, δ) μέτρων-προτάσεων διασφάλισης της πρόσβασης σε πόσιμο νερό κ.α.

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό της Ειδικής Γραμματείας η διενέργεια των υγειονομικών αυτοψιών διενεργήθηκε σε ογδόντα πέντε οικισμούς με βάση την κατηγοριοποίηση στην οποία έχει προβεί η Ειδική Γραμματεία

Κοινωνικής ένταξης σε οικισμούς τύπου 1¹ και τύπου 2 που παρομοιάζουν σε συνθήκες με αυτούς του τύπου 1.

Βασική παράμετρος της δράσης για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης σύμφωνα με την παραπάνω κατηγοριοποίηση, τις θεσμικές πρόνοιες- παρ. 8 άρθρου 159 του Ν. 4483/2017 για την βελτίωση των συνθηκών στους οικισμούς Ρομά - αλλά και τον σχεδιασμό της Ειδικής Γραμματείας στα πλαίσια των δράσεων της για κοινωνική μέριμνα και την υγεία, είναι η παροχή υγειονομικών υποδομών (υγειονομικά container με ντουζιέρες, νιπτήρες, τουαλέτες), κατασκευή εξωτερικών δεξαμενών πλύσης ιματισμού ή και την προμήθεια πλυντηρίων και στεγνωτήριων.

Οι υγειονομικές εκθέσεις αποτελούν ένα από τα συστατικά στοιχεία της δράσης για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης που εντάσσεται οργανικά στο σύνολό της, η οποία όμως προϋποθέτει επιπλέον την ύπαρξη υποστηρικτών μηχανισμών για την υλοποίηση του. Έτσι η δράση της βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης, πέραν της παροχής των υγειονομικών υποδομών, στηρίζεται στα ευρήματα και τις προτάσεις των εκθέσεων Υγειονομικής αναγνώρισης και Ελέγχου, αλλά προϋποθέτει ως αναπόσπαστο μέρος για την υλοποίηση τους την σύσταση της ομάδας βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης.

Όλες οι αναγκαίες παρεμβάσεις περιβαλλοντικής υγιεινής προβλέπεται να πραγματοποιηθούν μέσω της σύστασης και λειτουργίας των ομάδων βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης. Ο σχεδιασμός σύνθεσης των ομάδων αυτών (επόπτες υγείας, τεχνικών έργων, άτομο από την κοινότητα

1Η χαρτογράφηση και τυπολογική κατάταξη των οικισμών με πληθυσμό Ρομά, η οποία βασίστηκε σε διάφορες παραμέτρους, όπως η πρόσβαση στη στέγαση και σε βασικές υποδομές των οικισμών / καταυλισμών Ρομά, ανέδειξε τρεις βασικούς Τύπους Οικισμών / Καταυλισμών όπου διαβιούν πληθυσμοί Ρομά: Κατηγορία Τύπου 1 «Άκρως υποβαθμισμένες περιοχές» - Συνθήκες διαβίωσης μη αποδεκτές με καλύβια, παραπήγματα και απουσία βασικών υποδομών. Κατηγορία Τύπου 2_ «Μικτός καταυλισμός» - ανάμιξη σπιτιών με πρόχειρες κατασκευές (παραπήγματα, σκηνές /τσαντίρια, λυόμενες κατασκευές (container) με μόνιμη, συνήθως, χρήση και μερική υποδομή (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, οδοποιίας), συνήθως στις παρυφές κατοικημένης περιοχής. Κατηγορία Τύπου 3: «Γειτονιά» σε μόνιμη χρήση, συχνά σε υποβαθμισμένες περιοχές του αστικού ιστού (κυρίως σπίτια, κανονική οικοδομή - διαμερίσματα ή μονοκατοικίες και κάποιες λυόμενες κατασκευές (container).

παρέμβασης, κοινωνικό λειτουργό όπου δεν ορίστηκε Κέντρο Κοινότητας ή Παράρτημα Ρομά του Κέντρου Κοινότητας) στοχεύει στην παρέμβαση στον τομέα της περιβαλλοντικής υγιεινής μέσα από την υλοποίηση προτάσεων των Εκθέσεων Υγειονομικής αναγνώρισης και Ελέγχου. Η λειτουργία της ομάδας αυτής ενέχει στον σχεδιαστικό της πυρήνα την προϋπόθεση της εμπλοκής και συμμετοχής ατόμων από το αρμόδιο επιστημονικό πεδίο, το πεδίο της τεχνικής ειδίκευσης αλλά και της ίδιας της ομάδας παρέμβασης για την εξασφάλιση της απαραίτητης και αναγκαίας συναίνεσης που θα οδηγήσει στην επιτυχία του εγχειρήματος και που στοχεύει στην δημιουργία και ανάπτυξη περιβαλλοντικών προσλαμβανουσών στους ίδιους τους κατοίκους του οικισμού, την διασύνδεση τους με τις δομές υγείας και τις κοινωνικές δομές των Δήμων. Επιπλέον και στα πλαίσια της ίδιας δράσης, με άξονα την παροχή υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας που στοχεύουν στην δημιουργία των συνθηκών που θα επιτρέψουν την σταδιακή κοινωνική ένταξη της ομάδας, προβλέπεται, όπου δεν υπάρχει αντίστοιχη δομή στους Δήμους, η παροχή δομών πολλαπλών λειτουργιών που θα εξυπηρετήσουν τις ανάγκες ενισχυτικής διδασκαλίας των παιδιών, εγγραμματοσμού ενηλίκων, επαγγελματικής συμβουλευτικής και δραστηριοτήτων της κοινότητας.

Αναφορικά με το χρονικό στάδιο υλοποίησης της δράσης αυτής σας ενημερώνουμε ότι η Ειδική Γραμματεία έχει κοινοποιήσει τις υγειονομικές αυτοψίες με το αριθ. 25710 /ΕΓ ΡΟΜΑ 216/6-6-2018 έγγραφό της σε όλους Δήμους που έχουν πληθυσμούς Ρομά οι οποίοι είναι και οι φορείς υλοποίησης της Δράσης , συνοδεύοντας τις αυτοψίες με πρότυπα εγγράφων (οδηγό εφαρμογής της δράσης , πρότυπα εισηγητικής και τεχνικής έκθεσης, νομικό και εφαρμοστικού αυτού πλαίσιο) που θα πρέπει να υποβληθούν έως 26 Ιουλίου 2018 προκειμένου να ακολουθηθεί η προβλεπόμενη από την παρ 8 του αρ. 159 του Ν.4483/17, όπως αυτή εξειδικεύθηκε στο άρθρο 16 της Εφαρμοστικής του άρθρου 159 Κοινής Υπουργικής Απόφασης, διαδικασία έγκρισης.

Απαντώντας επομένως στο β) υποερώτημα για τα επείγοντα μέτρα για τις συνθήκες διαβίωσης των κοινοτήτων Ρομά θα πρέπει να υπογραμμιστεί

ότι η περιγραφή της παραπάνω παρέμβασης της Ειδικής γραμματείας εντάσσεται στις βραχυχρόνιου χρονικού ορίζοντα δράσεις της δεδομένου ότι σύμφωνα και με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο αλλά και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης της Ειδικής Γραμματείας υπάρχουν κατά βαθμό ωρίμανσης και συγκέντρωσης προϋποθέσεων κλιμακούμενες βαθμίδες οικιστικής αποκατάστασης και κοινωνικής ένταξης που ορίζονται από την ύπαρξη ικανών προϋποθέσεων υλοποίησης τους. Ειδικότερα, αποτυπώνοντας αυτές τις κλιμακούμενες βαθμίδες, σημειώνουμε ότι η βελτίωση συνθηκών διαβίωσης αποτελεί την πρώτη, άμεσης προτεραιότητας, παρέμβαση για την διασφάλιση των στοιχειωδών επιπέδων διαβίωσης και αφορά τις περιοχές όπου η προσωρινή μετεγκατάστασης της παρ.1 του άρθρου 159 , δηλαδή η δημιουργία προσωρινών οικιστικών συγκροτημάτων δεν διαθέτει τον απαιτούμενο βαθμό ωριμότητας και ετοιμότητας για να υλοποιηθεί.

Τέλος, αναφορικά με το υγειονομικό σκέλος που άπτεται των εμβολιασμών των παιδιών Ρομά, για τον ορισμό του πλαισίου των διενεργούμενων εμβολιασμών αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Υγείας, προς το οποίο έχει απευθυνθεί ο ερωτών Βουλευτής με την υπ' αριθ. 7484/10-07-2018 ομοίου περιεχομένου Ερώτηση.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Θ. ΦΩΤΙΟΥ